

BÖLGE DARE MAHKEMES KARARLARI ARASINDAK AYKIRILI IN G DER LMES
STEM HAKKINDA KARAR

I- STEM N ÖZET _____ : stanbul Bölge dare Mahkemesi Ba kanlar Kurulunun 30/06/2020 tarih ve E:2020/112, K:2020/112 sayılı kararıyla;

..... vekili Av. tarafından, stanbul Bölge dare Mahkemesi Birinci dari Dava Dairesinin 07/12/2017 tarih ve E:2017/759, K:2017/806 sayılı kararı ile Gaziantep Bölge dare Mahkemesi Birinci dari Dava Dairesinin 22/10/2019 tarih ve **E:2019/710**, K:2019/1029 sayılı kararı arasındaki aykırılı ın giderilmesinin istenmesi nedeniyle,

"Aykırılı ın, dava konusu i lemin iptali yolundaki stanbul Bölge dare Mahkemesi Birinci dari Dava Dairesi kararı do rultusunda giderilmesi gerekti i" görü üyle, 2576 sayılı Bölge dare Mahkemeleri, dare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kurulu u ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3/C maddesinin 5. fıkrası uyarınca karar verilmesi için dosyanın Danı taya gönderilmesi üzerine,

Danı tay dari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkimi'nın açıklamaları dinlendikten sonra konu ile ilgili kararlar ve yasal düzenlemeler incelenerek gere i görü üldü:

II-AYKIRILI IN G DER LMES STEM NE KONU BÖLGE DARE MAHKEMES KARARLARI :

A- STANBUL BÖLGE DARE MAHKEMES B R NC DAR DAVA DA RES N N E:2017/759 SAYILI DOSYASINA KONU YARGILAMA SÜREC :

Dava konusu istemin özeti: Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlü ü Havalimanı Yolcu Salonu Gümrük Müdürlü ü emrinde gümrük muhafaza memuru olarak görev yapan davacının, 28/12/2006 - 27/02/2008 tarihleri arasında aday memurlukta geçen hizmet süresinin, bu hizmetin geçirildi i yerin hizmet bölgesi çalı ma süresinden sayılması istemiyle yaptı ı ba vurunun reddine ili kin 12/08/2016 tarih ve 75686787-903 sayılı i lemin iptali istenilmi tir.

stanbul 3. dare Mahkemesinin 24/05/2017 tarih ve E:2016/1643, K:2017/1431 sayılı kararının özeti:

Anayasa'nın 10. ve 128. maddeleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 17. maddesi, Devlet Memurlarının Yer De i tirme Suretiyle Atanmalarına li kin Yönetmelik'in 30/06/2014 tarih ve 6578 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla de i ik 22. maddesi ve 28. maddesi, 07/07/2012 tarih ve 28346 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Yer De i tirme Yönetmeli i'nin 3. maddesi ve 26/03/2015 tarih ve 29037 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile de i ik 18. maddesinin 2. fıkrasında yer alan kurallar aktarılarak,

Hukuk devletinin temel ilkelerinden birinin hukuki güvenlik ilkesi oldu u, hukuki güvenli in, normların öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve i lemlerinde devlete güven

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER
KURULU

Esas No : 2020/129

Karar No : 2020/121

duyabilmesini, devletin de düzenlemelerde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını ve düzenleyici i lemlerin geriye yürütülmemesini gerekli kıldı ı,

Bilindi i gibi, hukukta genel kuralın, olay veya i lemlerin o sırada yürürlükte olan hukuk kurallarına ba lı olması oldu u, literatürde, bir olaya o sırada yürürlükte olan hukuk kurallarının uygulanmasına "hemen uygulama" ilkesi adının verildi i, bir olay veya i leme daha sonra yürürlü e girmi bir hukuk kuralının uygulanmasına ise "geçmi e yürüme" ilkesi denildi i,

Geriye yürümezlik ilkesi uyarınca, düzenleyici i lemlerin kamu yararı ve kamu düzeninin gerektirdi i, kazanımlı hakların korunması, mali haklarda iyile tirme gibi kimi ayrıksı durumlar dı nda ilke olarak yürürlük tarihinden sonraki olay, i lem ve eylemlere uygulanmak üzere çıkarıldı ı, bu nedenle, sonradan yürürlü e giren düzenleyici i lemlerin geçmi e ve kesin nitelik kazanımı hukuksal durumlara etkili olmamasının hukukun genel ilkelerinden oldu u,

dare Hukuku ve dari Yargılama Hukuku'nun, Ceza Hukuku'ndan farklı ve ba ımsız bir hukuk dalı olması nedeniyle, farklı ilke ve uygulamaları içerd i, bunların ba ında idari i lemin tesis edildi i tarihteki hukuk kurallarının ve hukuki statünün esas alınması kuralının yer aldı ı,

"Lehe olan kanunun uygulanması" ilkesinin dare Hukuku'nda geçerli oldu una dair mevzuatta herhangi bir hüküm bulunmamakla birlikte, hukuk kurallarındaki de i ikliklerle ki ilerin lehine bir durum olu ması veya ki ilerin durumlarının iyile tirilmesi halinde, söz konusu de i ikliklerin yürürlü e girdikten sonraki olaylara ve ki ilere uygulanırken, daha önceki kurallara tabi olan ki ilere uygulanmaması Hukuk Devleti ilkesine, e itlik ve hakkaniyet ilkelerine uygun olmayaca ndan, bu ilkenin dare Hukuku'nda da geçerli oldu unun ve bu ba lamda dare Hukuku mevzuatındaki bo lu un Ceza Hukuku mevzuatındaki kurallarla ve fakat dare Hukuku'nun niteli ine uygun dü tü ü ölçüde kıyasen uygulanması gerekti inin kabulü gerekti i,

Bu durumda, Yönetmelik'te yapılan de i iklik 26/03/2015 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e girmi ise de, anılan hükmün geriye do ru uygulanmayaca ına ili kin bir düzenlemeye yer verilmedi i gibi lehe olan hükümlerin uygulanmasının da hukukun genel prensiplerinden oldu u göz önüne alındı ında, davacının bu hükümden faydalandırılarak adaylıkta geçen sürelerinin bölge hizmetinden sayılması gerekirken, aksi yönde tesis edilen i lemde hukuka uyarlık bulunmadı ı gerekçesiyle dava konusu i lemin iptaline karar verilmi tir.

istanbul Bölge dare Mahkemesi Birinci dari Dava Dairesinin 07/12/2017 tarih ve E:2017/759, K:2017/806 sayılı kararının özeti:

istanbul 3. dare Mahkemesinin 24/05/2017 tarih ve E:2016/1643, K:2017/1431 sayılı kararının usul ve hukuka uygun oldu u, kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadı ı gerekçesiyle istinaf ba vurusunun reddine kesin olarak karar verilmi tir.

B-GAZ ANTEP BÖLGE DARE MAHKEMES B R NC DAR DAVA DA RES N N
E:2019/710 SAYILI DOSYASINA KONU YARGILAMA SÜREC :

Dava konusu istemin özeti: Gümrük Müdürlü ü emrinde gümrük muhafaza

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER
KURULU

Esas No : 2020/129

Karar No : 2020/121

memuru olarak görev yapan davacının, 08/01/2013-13/02/2014 tarihleri arasında aday memurlukta geçen hizmet süresinin, bu hizmetin geçirildi i yerin hizmet bölgesi çalı ma süresinden sayılması istemiyle yaptı ı ba vurunun reddine ili kin 01/12/2016 tarih ve 127 sayılı i lemin iptali istenilmi tir.

Hatay 1. dare Mahkemesinin 08/11/2018 tarih ve E:2017/1993, K:2018/1263 sayılı kararının özeti:

Devlet Memurlarının Yer De i tirme Suretiyle Atanmalarına li kin Yönetmelik'in 30/06/2014 tarih ve 6578 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla de i ik 22. maddesi ve 28. maddesi, 07/07/2012 tarih ve 28346 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Yer De i tirme Yönetmeli i'nin 3. maddesi ve 26/03/2015 tarih ve 29037 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile de i ik 18. maddesinin 2. fıkrasında yer alan kurallar aktarılarak,

Genel Yönetmelik olan ve aynı zamanda Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Yer De i tirme Yönetmeli i'ne dayanak olan Devlet Memurlarının Yer De i tirme Suretiyle Atanmalarına li kin Yönetmelik'te 16/08/2014 tarihinde yapılan düzenleme ile aday memurlukta geçen sürelerin bölge hizmetinden sayılaca ının belirtildi i, bu genel düzenlemeye uygun olarak düzenleme yapma ve görevde bulunan memurların geçmi hizmetlerinin nasıl de erlendirilece ini belirleme hususunun da özel yönetmeliklere bırakıldı ı,

Buna göre, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Yer De i tirme Yönetmeli i'nde 26/03/2015 tarihinde yapılan de i iklik ile bu tarihten sonra aday memur olarak göreve ba layanların görev sürelerinin bölge hizmetinden sayılaca ının belirtildi i, yapılan bu de i ikli in daha önce kurumda göreve ba layan ve halen görev yapmakta olan di er çalı anları da kapsayaca ına ili kin geçici bir düzenlemeye yer verilmedi i,

Bu durumda, 08/01/2013 - 13/02/2014 tarihleri arasında aday memur olarak görev yapan davacının, anılan Yönetmeli in yürürlü e girdi i 26/03/2015 tarihinden önce aday memurlukta geçen hizmet sürelerinin bölge hizmetinden sayılmasına imkan bulunmaması kar ısında, bu sürenin bölge hizmetinden sayılması istemiyle yapılan ba vurunun reddine ili kin dava konusu i leimde hukuka aykırılık bulunmadı ı,

Di er yandan, genel düzenleyici i lemlerin düzenleme yapılan tarihten itibaren uygulanmaya ba layaca ı ve geriye yürümemesinin genel kural oldu u, ancak kural koyucu tarafından geçici madde düzenlemeleri ile kapsamın geni letilmesi halinde, bu de i ikli in geriye etkili olabilece i göz önüne alındı ında, söz konusu düzenlemenin lehe oldu u kabulünden hareket etmenin genel hukuk ilkesine aykırı olaca ı anla ıldı ından, davacının lehe düzenlemenin uygulanması yönündeki iddiasının yerinde görülmedi i,

Nitekim Gaziantep Bölge dare Mahkemesi Birinci dari Dava Dairesinin 11/10/2017 tarih ve E:2017/1143, K:2017/1058 sayılı kararının da bu yönde oldu u gerekçesiyle davanın reddine karar verilmi tir.

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER
KURULU
Esas No : 2020/129
Karar No : 2020/121

Gaziantep Bölge dare Mahkemesi Birinci dari Dava Dairesinin 22/10/2019 tarih ve E:2019/710, K:2019/1029 sayılı kararının özeti:

Hatay 1. dare Mahkemesinin 08/11/2018 tarih ve E:2017/1993, K:2018/1263 sayılı kararının usul ve hukuka uygun oldu u, kaldırılmasını gerektiren bir neden bulunmadı ı gerekçesiyle istinaf ba vurusunun reddine kesin olarak karar verilmi tir.

III- NCELEME VE GEREKÇE:

MADD OLAY:

Gümrük muhafaza memuru olarak görev yapan davacılar tarafından, 07/07/2012 tarih ve 28346 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ı Yer De i tirme Yönetmeli i'nin 18. maddesinde yapılan de i ikli in yürürlü e girdi i 26/03/2015 tarihinden önce aday memurlukta geçen hizmet sürelerinin, bu hizmetlerin geçirildi i yerin hizmet bölgesi çalı ma süresinden sayılması istemiyle yapılan ba vurular üzerine tesis edilen i lemlere kar ı açılan davalarda verilen farklı nitelikteki kararların kesinle mesi üzerine incelenen aykırılı ın olu tu u görülmü tür.

LG L MEVZUAT:

**1- Devlet Memurlarının Yer De i tirme Suretiyle Atanmalarına li kin Yönetmelik:
Bölge Hizmetinden Sayılacak Süreler**

Madde 22 – (De i ik: 30/6/2014-2014/6578 K.)

Memurun kadrosunun bulundu u yerin bölge hizmetinden sayılacak süreler a a ıda gösterilmi tir.

a) 657 sayılı Kanunun 102 nci, 103 üncü ve 104 üncü maddelerinde öngörülen izinlerin tamamı ile 105 inci maddesi gere ince verilen izinlerin toplamının altı ayı geçmeyen kısmı.

b) Görevden uzakla tırılan ve görevleri ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurların 657 sayılı Kanunun 143 üncü maddesinde sayılan durumların gerçekleşmesi halinde bu sürelerin tamamı.

c) Yılda toplam 90 günü geçmeyen geçici görev süreleri.

d) Hizmet içi e itimde ba arılı geçen sürelerin tamamı.

Yılda toplam 90 günü a an geçici görev süreleri, aynı unvanda aday memur olarak geçen süreler ile ba ka yerdeki bir görevin 657 sayılı Kanunun 86 ncı maddesi uyarınca memura vekaleten gördürülmesi halinde bu sürelerin tamamı geçirildi i yerin bölge hizmetinden sayılır.

Geçici Madde 5 - (Ek: 30/6/2014-2014/6578 K.)

Kamu kurum ve kurulu ları bu maddenin yürürlü e girdi i tarihten itibaren altı ay içinde yönetmeliklerini bu Yönetmeli e uygun hale getirirler. Bu süre içerisinde kamu kurum ve kurulu larının yönetmeliklerinin bu Yönetmeli e aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

T.C.
DANIŞTAY
DARDAVA DAİRELERİ
KURULU

Esas No : 2020/129

Karar No : 2020/121

2- 07/07/2012 tarih ve 28346 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Yer Değiştirme Yönetmeliği:

Bölge hizmetinden sayılacak süreler

MADDE 18 –(Değişiklik:RG-26/3/2015-29307)

(1) Memurun kadrosunun bulunduğu yerin bölge hizmetinden sayılacak süreleri aşağıda gösterilmiştir.

a) 657 sayılı Kanunun 102 nci, 103 üncü ve 104 üncü maddelerinde öngörülen izinlerin tamamı ile 105 inci maddesi gereğince verilen izinlerin bölge hizmet süresinin toplam altı ayı geçmeyen kısmı,

b) Aynı hizmet bölgesi içinde yapılan naklen atamalarda eski görevinden ayrılışı ve yeni görevine başlama tarihleri arasında geçen süreler,

c) Görevden uzaklaştırılan ve görevi ile ilgili olsun veya olmasın herhangi bir suçtan tutuklanan veya gözaltına alınan memurların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 143 üncü maddesinde sayılan durumların gerçekleşmesi halinde bu sürelerin tamamı,

ç) Hizmet bölgesi dışında geçirilen, yılda toplam 90 günü geçmeyen geçici görev süreleri,

d) Hizmet içi eğitimde başlatılan süreler, kurs, (Ek ibare:RG-4/6/2016-29732) staj, konferans, seminer ve toplantılarda geçen süreler.

e) (Ek:RG-4/6/2016-29732) Yılda toplam 90 günü geçmeyen, yurtdışına yapılan geçici görevlendirme süreleri.

(2) Aşağıda gösterilen sürelerin tamamı, bu hizmetlerin geçirildiği yerin hizmet bölgesi çalışma süresinden sayılır.

a) Yılda toplam 90 günü aşan geçici görev süreleri,

b) Aynı unvanda aday memur olarak geçen süreler,

c) Başka yerdeki bir görevin vekaleten gördürülmesi halinde bu sürelerin tamamı,

ç) Yer değiştirmeye tabi bir personelin, hizmet bölgesi dışında yer değiştirmeye tabi olmayan bir görevi geçici olarak veya vekâleten yürütmesi halinde, bu şekilde geçen hizmet süreleri,

d) Yer değiştirmeye tabi olmayan bir personelin, yer değiştirmeye tabi bir görevi geçici olarak veya vekâleten yürütmesi halinde, bu şekilde geçen hizmet süreleri,

e) Türkiye ve Orta Doğu Amme Dairesi Enstitüsünde geçen sürelerin tamamı.

3- 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun:

Bölge idare mahkemesi başkanları kurulu:

Madde 3/C- (Ek: 18/6/2014-6545/6 md.)

...

4. Bölge idare mahkemesi başkanları kurulunun görevleri şunlardır:

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER
KURULU

Esas No : 2020/129

Karar No : 2020/121

...

c) Benzer olaylarda, bölge idare mahkemesi dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında veya farklı bölge idare mahkemeleri dairelerince verilen kesin nitelikteki kararlar arasında aykırılık veya uyuşmazlık bulunması hâlinde; resen veya ilgili bölge idare mahkemesi dairelerinin ya da istinaf yoluna başvurma hakkı bulunanların bu aykırılığın veya uyuşmazlığın giderilmesini gerekçeli olarak istemeleri üzerine, istemin uygun görülmesi hâlinde kendi görüşlerini de ekleyerek Danıştaydan bu konuda karar verilmesini istemek.

...

5. (Değişik:17/10/2019-7188/7 md.) Dördüncü fıkranın (c) bendine göre yapılacak istemler, konusuna göre dâiri veya Vergi Dava Daireleri Kuruluna iletilir. İlgili dava daireleri kurulunca üç ay içinde karar verilir. Aykırılık veya uyuşmazlığın giderilmesine ilişkin olarak bu fıkra uyarınca verilen kararlar kesinlidir.

HUKUK DEĞERLENDİRME:

26/03/2015 tarih ve 29037 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Yer Değişikliği Yönetmeliği'nin 18. maddesinde değişiklik yapılarak aynı unvanında aday memur olarak geçen sürelerin, bu hizmetlerin geçirildiği yerin hizmet bölgesi çalışmaya süresinden sayılacağı hükme bağlanmıştır. Bununla birlikte, Yönetmelik değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarihten önce aday memur olarak görev yapan memurlar hakkında uygulanıp uygulanmayacağına ilişkin açık bir düzenlemeye yer verilmediği görülmektedir.

Bu durumda, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı Yer Değişikliği Yönetmeliği'nin 18. maddesinde yapılan değişikliğin 26/03/2015 tarih ve 29037 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdiği, anılan Yönetmelik değişikliğinin, bu tarihten önce aynı unvanında aday memur olarak geçen sürelerin bölge hizmetinden sayılmayacağı yönünde kısıtlayıcı bir hüküm içermediği, davacıların başvurularının ve dava konusu işlemlerin tesis edildiği tarihte söz konusu hükmün yürürlükte olduğu dikkate alındığında, davacıların bu hükümden faydalandırılarak adaylıkta geçen sürelerinin bölge hizmetinden sayılması gerekirken, aksi yönde tesis edilen dava konusu işlemlerde hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

IV-SONUÇ _____ :

Açıklanan nedenlerle, aykırılığın **yukarıda belirtilen gerekçe ile dava konusu işlemin iptali** doğrultusunda giderilmesine, kesin olarak, 19/10/2020 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Ba kan

Üye

Üye

Üye

Üye

T.C.
DANI TAY
DAR DAVA DA RELER
KURULU
Esas No : 2020/129
Karar No : 2020/121

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye

Üye